

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legjutányosabban számítottak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap

Szorokostóság

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus-utca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdá-
jába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes száma ára 8 kr.

Kéziratok nem adnak vissza.

Baja város köztörvényhatóságának közgyűlése

1883. évi február hó 15-én

Jankovich Aurel főispán úr ó méltóságán adóközlővén a megjelent bizottsági tagokat, az ülést megnyitottnak nyilvánította.

1. Belügyminiszteriumnak rendelete, melyvel a prostitucióális szabályrendelet jóváhagyatik, tudomásul vétetett, kihirdetés és fogantatás végett a rendőrkapitányi hivatalkának kiadatott.

2. Polgármester jelentése a lefolyt január hónapról, melyben részletesen előadta a történt eseményeket, munkásságot, tudomásul vétetett.

A jelentés behatóan foglalkozván a városunkért árvízveszélyről, kiemeli, miszerint az önkényes tűzoltóegylet határozott segélyt nyújtott a szerencsétlenek megvédésében, s ez által életveszélyességnek fényes bizonyítékát nyújtja. Megnyugtatóan szolgált a jelentés azon része is, hogy a segélyezés a legnagyobb gondossággal teljesítetett.

3. Tanács javaslata az utcái kövezet és gyalogjárda tovább kiépítése iránt, többek felszólalása mellett elfogadott, bár a nyerges-utcától a kisvársátra vezető út kiköveztetése kéregett s ajánlott, így a pocsolva ott további is megmarad.

4. Az 1882. évi 40. 48. ugy az 1883. évi 1—3. t. c. z. felolvasatván, meghirdetett.

* Kár, mert a helyi újság ezen része oly tisztán és sáros, hogy nyár közepén is látható a levegő. Szerk.

5. Sáros megye átirata a kivándorlás megakadályozása iránt tudomásul vétetett.

6. Holdmezővársárhely felterjesztése a bukovinai magyarok hazatelepítése iránt pártolólag fogadott.

7. Tanács jelentés, hogy Szutroly Lipót biz. tag választott tagsági jogát kívánja gyakorolni, — tudomásul vétetett.

8. Schvalm József felelőse a járdaköltség lefizetése tárgyában megtárgyalt halasztás miatt, elutasított, mert nevezett rendezett anyagi viszonyainál fogva a fizetést teljesítheti.

9—10. A m. k. belügyminiszterium jóváhagyó rendelete az árvízvédelmi pótrendszabályok tárgyában, tudomásul vétetett, úgy tudomásul vétetett a házaiást tiltó szabályrendelet jóváhagyása is.

11. Bajai Mihály s társainak kérelme a borregale és borfogyasztásiadó egyesítése iránt, elutasított.

12. A téglafestési jog hasznosítás adásának jóváhagyása élénk vitát eredményezett, melyben több biz. tag vett részt, szavazás útján új árverés rendeltetett el.

14. Papp József s társainak kérvénye a csendőri illetményből kifizetett 141 frt leírati rendeltetett.

15. Öv. Czegély Mihályné kérvénye, melyben magát a járdaköltségének megfizetése alól felmenteni kéri méltányosnak találtatván, a kötelezettség alól felmentetett.

16. Az ideiglenes közbizonyi hid felállítás, a városi-tanács és közegészségügyi bizottság ajánlása folytán, elrendeltetett.

A hely meghatározásánál azonban élénk söt szenvedélyes vita folyt ki, a többség Pollák mézáros telkét jelölte ki, egyúttal utasítottat a városi mérnök, hogy az állandó lözvágyó hid tervét készítsse el és közgyűlésnek mutassa be.

A tárgyszorozat kimerítve lévén, előnköl főispán úr az ülést bejezettnek nyilvánította, mire a közgyűlés tagjai a főispán eljenzése mellett szétszórtak.

Néhány szó az iparkérletről.

Minden állásra ma már bizonyos kvalifikációt követelmény, csak az ipar az, melyhez mindenki a priori, még a hajdu is érthet.

Nem az iparszabadság a káros, hanem az, hogy e szabadság korlátlan és nincs oly korlátok közé szorítva, mely az ipar emelkedése érdekében okvetlen megkívánatik. Nem a zárt céhrendszert kívánjuk életbe léptetni, de azt csak megkövetelheti egy oly tekintélyes osztály, mint az iparoság, hogy ennek elismeretessé és az iparok üzése bizonyos kvalifikációtól tetésük függővé.

Nézzünk körűl s nem tapasztaljuk-e, hogy az iparszabadság behozatalával a tüke bizonyos része elvonatott egyéb vállalatokból és iparvállalatba lön befektetve, a minék aztán az lett a következménye, hogy a szabadversenyben elbukott, tökrement iparos kénytelen volt beállni a töképezés vállalkozó aranysekerét tolni és az előbb vagyoni jólétének örövendőt önálló iparos és segéd, aki azelőtt a munkaadónak mintegy családtaghoz tartozott — a befektetés — a töképezés munkaadó önkényének lett kiszolgáltatva és most a tüke és nyomorúság lidérc nyomása alatt nyugvón füg-

getlenségét és szabadságát veszített eszköz lön.

Szomorú valóság, — melyen segíteni kell.

Sürgetni kell az ipartörvény revízióját melynek első betéje, paragrafusai az legyen: hogy csakis az üzlesem valamely iparágat önállóan, aki abban való képzettségét kimutatja.

Az ókorinak nevezhető céhrendszer helyébe állítsuk fel a modern ipartársulatokat, melyek azután hivatva lennének véleményét adni az iparhatóságoknak az iránt, kiknek lenne iparüzhetési engedély kiadható.

Nem azt követeljük mi az ipar érdekében, hogy helyesgenként legyen meghatározva, hány asztalos, cipész stb. tartozkodhatik egy helységben, ezen korlátozás az emberi szabadság jogát sértené, de azt csak megkövetelhetjük, hogy valaminem nem lehet minden falusi baktér "fiskarius", ugy ne lehessem, minden "dolgozókör", ha pénze van "öráművészt" vagy más iparágat üző.

Ebben különbözik a szabadság, a szabadságtól és ha egyszer nemzetünk ifjúsága azt fogja tudni, hogy bizony iparos sem lehet minden kétes hírű ember, akár tanulta, akár nem: akkor, látva a tisztas ipar emelkedését, kedvet kap e pályára is és ezáltal csakis ezáltal alapitathatjuk meg azután hazánkban a nemzetek valódi támaszát, jólétének egyik sarkkövét: a tekintélyes polgári osztályt.

Nagyban előmozdította iparosaink hanyatlását másodsorban azon körülmény, hogy az olcsó hitel nélkülözvén, az üzleti tőkével nem rendelkező iparos a befektetés és termelési költséget uszorakamat mellett volt kénytelen megszerezni; mert bizonyára senki sem lesz oly örült a mai világban, ha már iparvállalatokba

TÁRCSA.

Ne bánd . . .

Ne bánd, hogy a dalos sereg
Messze, délre elköltözött,
Ha az enyhe tavasz megjön:
Ujra dal két a lomb között,
Édes dal, elandaltító,
Melytől elhal minden bánat
S a csüggedő lelkekben is
Vigasz, remény, öröm támad.

Ne bánd, hogy a virág hervad,
Az elmulást, halált várova,
Hisz millió virág fakad
Az új tavasz mosolygára.
Illattal lesz a lég tele,
Ragyogó lesz a természet
És látva ezt, tédrre borulsz
Mert a hála arra készítet.

Visszatér a dalos sereg,
Virág sírján új virág nül.
Dal, fény, mosoly ujra lesz itt,
Csak a tavasz támadjon föl.
Fel is támad, de a remény,
Miféle bennem megölt a bánat,
— Ne vigasztalj, tudom én jól,
Többé soha fel nem támad.

Lakos Gyula.

A csillagjós.

Történeti beszély. Írta: Müller Venczecz.

Fordította: Krämer Rezső.

(Folytatás)

VI.

A "három szür tüz"-en, egy három mérezen lekukorodó gráciát ábrázoló sarokkútnál áll a leányka, polgárcsalád gyermekének csaknem kokett ruhában. A mig kannája megtelést várta, egy ember sompolygott hozzá. Alkonyat volt már, a víz locogása elnyelte lépteinek zaját.

"Julion!" szólt az ember.

"Kardnyelő!" hangzott visszhangként a lányka ajkairól.

"Főn a kastélyban kerestelek, Julion, és —"

"A szobát üresen találtad", egészítte ki a lányka nevetve, mialatt a tütele kanna után nyúlt.

"Engem kerestél, kardnyelő, vagy vacsorát talán, valami koronatalér alakjában mint tegnap?"

"Teged Julion, egyedül teged, te védszentem. Bár országkerülő vagyok, s a mesterséget alapjában ismerem, de azért szíves is van, Julion, s ez rajtad függ!"

"Tépd le gyorsan, szívedem", nevetett Julion; ezt a díszet nem szeretném viselni."

"Csak esőfő! — élced összeszorítja szívedem."

"Az ébség szorít, kardnyelő. Jőjj velem; élskamránk a legjobb gyógyszer az ily betegségek számára. Hanem tiz lépésnyire tartsd magad tőlem. Tollaztad ugyan pom-

pásan illik magodhoz, mindazáltal — értes engem", mondá Julion jelentéstartaljas pillantással vette külsőjére.

"Ostoba életélet", mormogá a komédiás s ügetett a leány után.

A kapuhoz érve, mindketten hallották a házban a kiáltást: "Julion, Julion!"

"Jőjj holnap ismét ide, kardnyelő, gazdám hi."

"Hogy a . . . " susogta mérgesen a kardnyelő. "Holnap ismét eljövök . . . Nem ám a hideg borjú ezombor, mi hihetőleg nekem szántál", tevő hozzá gyengédén, s Julion kezei után nyúlt, az ajó azonban becsapódott előtte, s haragja most még inkább növekedett, mert úgy vélte hallani, mintha a lányka a házban kinevetné.

"Bizonyosan trécseltél a kúton, Julion, s engem itt varattál" mondá szemrehányólag a lepénysütő.

"Megakarja ezt nekem tiltani?" — kérde nevetve Julion. "Kezeimet adtam önkébe, nem nyelvetem. Ütessen ön más babát kocsiába; mert én brüsseli tiszteltemelítő polgárleány vagyok, s nem csavarogónő. Mondom önnek, beleuntam már a térszabatsúbe és abba, hogy magam az utcaszarok a csapodárók által bántalmassam, mint valami külföldi állat; nem akarom magam komédiásnő módjára felezicizomálni."

"De szörnyen dulsz-fulsz!" — mondá a lepénysütő engesztelőleg. "Nem úgy értem ezt én azt. Légy hát oly szives, hozd a vacsorát, együtt eszünk majd, Julion; okos beszédem van veled."

Julion szótlannal távozott a konyhába, gazdája pedig lakásába. Nem volt ez valami fényes, de izlésteljes és kényelmes volt berendezve. Párnázott támlásszékre ereszkedett

le és gondolataiba merült. Arca otthoniatlan kifejezéssel bírt. Mervé vanaki jellemének szörny elhatározásáról tanuskodtak. A sétért kifejezést meginkább fokozták melyen fekvő kicsiny szemei, melyek lassan mozdultak, a melyek tekintete a célba vett tárgya mintegy befürödni látszott. A szívügyeit egyetlen sugara sem melegíté tekintetét, mely tekintet a pokoli elme kéme volt.

Igy ült mozdulatlan, mig csak Julion az étel fel nem hordta. Hőféher gyeseon voltak: kenyéradarabok barna héjjal, füstölt lencse, fél sült vadkacsa, aranyárga édes vaj, hihetetlen hollandi sajt rózsaszínű héjjal. Ezen emellett érel-tájjéphől küpszerűen ezüst kanna engedett ki, két ékes pohárral díszítve.

"Nemsokára elhagyjuk Brüsselt, Julion", mondá a fész a vadkacsaét megszegve.

"Elhagyjuk?" vágott hirtelen közbe Julion, "azt hittem csak ön?"

"Ez megálapodott késével a kacsában, s oly sajtóságos pillantást vetett a leányra, hogy az szemét szét lé.

"Nem akarsz velem jönni, Julion? . . . Jó dologd lemond . . . Nem mint eszedem, . . . Érted?"

"Nem értem őnt" gsgyogá a lány, szeméit a tányérvöl fel nem emelve. De veresége eléggé elárulá, hogy nagyon is jól értette.

"Tehát Julion, a szátleles beszéd-mód helyett egyszerűval mondod, törvényes feleségem lész . . . Gazdagok leszünk, ott és úgy fogunk élni, a hol s a mint nekünk tetszik."

"Nem megyek szülővárosomból" — mondá a lányka elhatározottan.

"Azaz megveted ajánlatomat, Julion? . . . Gondold meg magad jól. Nem kívánom, hogy turbóköl galambom légy. Balgaság az. Nem bírok a kellekkel, hogy egy

akarja fektetni tőkét, hogy azt ónmaga nem alapítsa vagy akinek természeté van hozzá az illető vállalkozásról szép összegű kamatokat ne szedjen. Ma már nem igen nyulnak a szegény ember hóna alá pusztá emberbaráti szeretetből.

Az ilyen emberek csak oly ritkák, mint a fehér holló.

Ebben ha az iparszabadság korlátoltatik, ezáltal igen nagy forgalmi töké felszabadd és az iparosoknál nemcsak, hogy ily 27 kros verseny ellenében nem kénytelen küzdeni, hanem a tökéhez is ölesőbban járhat, minak azután az a jó hatása lesz, hogyha az ember drágában fizeti is meg az árat, de a legalább közönét lesz benne.

Vízás helyzetnek, ugy szólván, az ipar hanyatlás egyik nagyfontosságú alap okának tartom meg azt is, hogy újabb időben, az alkotmányos korszak életbe lépése óta a vásárok száma tulságosan emeltetett.

Emlékezzünk vissza csak a régi jó időkre! Mily híresek voltak hujdan egyes vásárok a forgalom és népesség tekintetében és mily örömmel tértek vissza iparosaink duzzadó pénztárczával családi tűzhelyükhöz látva végre megérték, munkájuk tisztesség jutalmát, míg most, nemcsak hogy az iparost drága idejétől fosztja meg a sok vásár, hanem rendszerint annak az eshetőségnek teszi ki, hogy még kész kiadásait se fedezi.

Hát még a nemzetgazdasági hátrány, mely ebből származik? Hány munkás kőz helynek, ahelyett, hogy alkotólag működnek? Ez pedig mind nagyon is számba veendő lett volna, különösen akkor, a midőn szembeöltoleg kezdett e téren lábra kapni ama betegség, melynek egyedül ismeretes jele az lesz, hogy maholnap minden csárdában lesz évenkint 10-12 vásár.

Lesz legalább titulus bibendi a szegény népnek, Lesz ám! de annak a keserű levét csak mi, a társadalmi fogja meg inni legközelebb.

Az iparosság, a nemzeti munkaerő, a szegény munkásnép érdekében el velük is inkább legyen egy új járásnak egy vásártartó helysége s ez azután legalább érni fog valamit és nem is kerül se annyit költségre, se pedig mulasztásra.

Ezek mind oly körülmények, a melyek az iparkérdés alapos és észszerű megoldásánál figyelembe veendő, természetesen az iparos-ifjúság neveltetését sem hgyva szem elöl.

Gyári iparunk jelenleg még alig van és a mi van, az is igen kevés cikk

előállítására szorítkozik. Sok cikkért most még kiltőlre szorulunk, de ha kézműiparosaink — nem is említve a gyári ipart — a alkotó képessége és vagyonossága akként hanyatlak mint eddig, — akkor megérjük azon szomorú időket, a midőn szégyenszemre azon ipari cikkeket is, melyeket a meglévő erők fenntartása mellett még honi iparunk képes előállítani, szintén kiltőlrárt leszünk kénytelen vásárolni, mely már ugys elégge zsarokoskodás felteünk.

Még vannak kézműiparosaink a régi jó időkben, az ifjú nemzedék sem satnyult el még teljesen, de ha egyszer ezek is ellazulnak, tükre mennek, ugy alighanem késő lesz minden segély.

Gondolkozoznak e fölött az érdekeltek.

A szakfértiak, de a kormány maga is elismeri az ipartörvény reviziónak égető szükségességét, csak az a kérdés, vajjon az a jelen állapot az iparszabadság korlátlan elvén vitessék-e keresztül avagy hódoljanak a reaktionárius iránynak, melyre a jelszavak a reactio ősfeszékéül Németországból hatottak el hozzánk, hol az iparszabadság, mondjuk inkább szabadság, a kevésbé jómódu, de szorgalmas és tehetséges iparost, ép úgy mint nálunk kiszolgáltatta a töké hatalmának, és ezáltal megteremtette a nyomort, élegetelenséget, a munka iránti tiszteletlenséget, ősarlást és ezzel? — a socializmust.

En attól nem igen tartok, hogy a magyar iparos osztály, melynek tövégre még van vesztetni valója, de van reménye is, a socialista élvnek hódolna és ezzel a reaktiót keltené, de miután a nyomor és éhség rossz tanácsadó, nem lehetetlen, hogy ez is bekövetkezhessen, a mitől jól felfogott érdekeink tekintetéből az ég óvja iparosainkat. Ezért s ezen tekintélyes osztály érdekeinek megóvása czéljából szükség az iparkérdés észszerű megoldása és az iparszabadságunk korlátozása, — de nem lebilincselése, békóba verése.

E kérdés a közel jövőben okvetlen megoldás alá kerül s azért nem ajánlható elégge; hogy iparosaink a törvénytábla korlátokon belül érdekeik megóvására a lehető elkövessék.

A néma gyerekek az anyja se érti szavát.

A társadalmi osztályok csak ugy hatalmasak, csak ugy képesek eredményt vinni ki, ha őszertartók és így csakis vállítva, egyedül erővel képes az iparososztály is saját sorsán segíteni, annak törvényes uton-módon való javítását ki

eszközölni, a mit ugy a derék iparos-osztály, mint az állam érdekében valóban kívánatos.

Ugy legyen. (M. és V.) Polgár József.

Szinészet.

Halmetek nagy mondását: „Lenni vagy nem lenni” körülbelül így formúlászatja az igazgató: „Vagyon vagy nem vagyok.” — A jelen körülmények között így állnak a dolgok, hogy a közönység nem látszik tudatával bírni a társulat itt tartózkodásának, viszont az igazgató sem tapasztalja, hogy van Baján közönység! Hová jutottunk! ?

A történelmi hátség megörzése czéljából feljegyezzük lapunk hasábján a hét folyamán üres házak előtt előadott darabokat.

S z o m b a t o n újlag a kedves „Boccaccio” került szívre; — Vasárnap a népelőadást nem koronáza kellő anyagi siker; este a „Pletyka pad” szórakoztatta a közönsegét; Kelden Ferenczy jutalmául Ducangenan romantikus színműve: „Harminecz év egy kártyás életéből” tette próbára a közönsegéget; Szérdán „A fiatal keresztanya” boszankodásain mulattunk; befejezésül gyönyörködöttünk a kis Pálfinak és a szorgalmas Polgárnak sikerült duettóján „A szerelmi varázsital”-ban; — végre csütörtökön „Pokol a háznál” tartá vig kedélyhangulatban a közönsegét.

Ha ez így megy továbbra is, tiszta lélekkel elmondhatjuk, hogy biz nem lesz érdemes ezentúl szinigazgatónak Bajára jönni, ha csak a biztos bukás veszélyének nem akarja magát kitenni. Ugy cank nézve nem valami dicseretes ugyan, de — sajnós — igaz!

Különfelek.

== Lapunk kiadója tisztelettel kéri fel az illetéket a hátralekös előfizetési és hirdetői pénzek minélelőbbi beküldésére.

— A Bajai takarékpénztár ma tartja közgyűlését, mely többek közt az

hatalmánya személt rászédhess. Tudom ezt magam is. De mentál zombó a parázs, annál gyorsabban ég az el. Szerelemből és pénzéulki házadoni: gyakran a megbánást bírja naszajándékul.

„Ezt én másként gondolom”, mondá Julion, és személt csintalanul villogtak.

„Ugy beszélsz, mint a hogy minden fiatal leány gondol. En a tapasztalt ember, a házasságot iletnek tekintem, fontos iletnek s ezért ebben az ész, s ne a szenvedély határozzon. Ha az éhség hosszú kísértevel a gondóbi a házasságra költözik, elgözlő az ábránd.”

„Nem bánom, nőstűjön on észével; én szivemmel akarok férjhez menni, vagy sehogysz. . . . ő pedig, nem szivem szerinti ember gyúliólam azon házasságot, mely mint valami számtani pelda készűl.”

A pakjos lány nem tarthatott vissza egy kacszaj.

A kapun erős kopogás zavará meg a párbeszédet. Julion elcsattant s csakhamar visszatért egy férfival, ki előkelően öltözve volt s kardot viselt.

„Monsieur Brüsselben!” kiáltá csodálkozva a lepénység, s tiszteletteljesen emelkedett fel üllyhelyéből; azután intett Julionnak, hogy hagyja el a szobát.

„Csak egy órával ezelőtt érkeztem ide, teljesen ismegt, erti? — kérde az idegen gyatosan körültekintve. — Zárja el az ajtót, hogy senki se zavarjon. Nem szabad Brüsselben felismertetnem.”

A lepénység elreteselt az ajtót, mi alatt az idegen Julion székébe ereszkedett. Azután a következő párbeszéd ereit meg: „Szabad alázattal kérdeni, mi vezette monsieur-t ily hirtelen Brüsselbe?”

„Igen agódnak ***-ben; tanácsolják önnek a fontos ügyben.”

„S z e m m e l t a r t a n i, volna helyesebben mondiva”, mondá a lepénységű hid-gen.

Az idegen alig észrevehetőn nyorított szemével és csendesen mondá: „Téved. Mi önt a legészertőbb s a mellett leghaszonszerűbb ügyöknöknek tartjuk. De hogy áll az ügy?”

„Egész Brüssel tele van ma a birrel, hogy Ausztria hercege hímlebe esett”, válaszóla az állítólagos lepénység. Arca mezc maradt, de tekintete szűrő volt.

„Azaz —”, — az idegen halogatá gondolata kimondását.

„Tegnap este vett tölem lepnyé” — — — — — Mely csend. Mindketen a földre tekintettek.

„Biztos on munkájában?” kérde végre halkan az idegen.

„A hetedik napon már elvált a kérdés Spanyolország koronája felett, amennyire a herceget ilet”, válaszóla mely hangon a titkos ügyök. Merve arcán egy ríngás vonult végig.

„És ha felbontják a hullát?” tudakozódott az idegen.

„Nem találom semmi nyomot. A halál, melyet az én poraim idének elő, eltörli maga mögött a lányomot Alattomban „gyilkosság”-ról fognak majd susogni. És Spanyolország trónjára nem lép witelesbachi.”

„És a hasburgi kormányzóca legyen megővítuivé”, egészíté ki az idegen a gondolatát. „A búske építtet, melyél évszázadok óta lett köké iletészti; forrasztva száz csatában ontott vérrel, kapcsolva ezer házasság által, míg végre elkészült, mely felétageren negyed Európát, átúval a világát hára s

igazgatót is megválasztja. Ugy halljuk, hogy többen óhajtanák ezen fontos állást elvinni, a részvényesek azonban, igen helyesen, az intézetnek ötvenéd óta buzogoló működő, közszereteté s tiszteletnek örvendő Szutrelly Lipót társulati ügyvéd úr személye körül csoportosultak, kiknek megválasztása egyhangulag fog történni. A választmány kiégészíté körül azonban élénken folyik az agítatio, előre nem is látható, ki fog a zöld asztal tagjává lenni.

☞ **Baja város azon szervezkedési szabályrendelete,** a melyely az új tisztviselő állományok rendszeresítették, a napokban kiadott le a belügyminisztériumtól Baja város hatóságának a végböl, hogy a szabályrendeletet a miniszteri leiratban kitüntetett módosításokkal pótolván, azt ujjabban felterjessze

☉ **Pályázat.** — A hivatalos lap február 13—15-iki számai pályázatot hirdettek a bajai kir. járásbírósnál üresedésbe jött kir. albirói állásra.

A **bajai állami pósthivatal** f. év ápril hó 1-én kezd meg működését Manhold István pósthófének vezetésé alatt. — A pósthivatal állományát „bajai kőlesző segélyőz-egylet” piacetéri házában leend.

— A **farsang** utolsó napjainak befejezésül, a helybeli és a vidékről jött vendég-ifjúság Baján a „Nemzeti szálló”-termében táncestélyt rendezett, mely a legszűkebb körben ugyan, de kitünően sikerült, dacára annak, hogy az előtli két napon megtartott mulatságokban a jelenvoltak élénken vettek részt. A rendezőség, igazabban mondiva a résztvevő fiatalok minden egyes tagja, kiváló buzgalommal követett el mindent, hogy a meghívottak a mult napok fáradaimai dacára kellemes estét nyerjenek. A rendezőség élén **Horváth főhadnagy** ur állott.

☪ **A bajai Ifjúság-egylet** tegnaptartá új helyiségében táncszal egybekötött felolvassó estélyt, a következők másoral: 1. „Feske keringő”, Haki Ernővel. Eneklé az egyleti dalarda. 2. „Az árva leány” Petőfivel. Szavajja: Pásztor Gyizella k. a. 3. „Magyar népdalok”, cimbalmon játéza: Spitzer Ida k. a. 4. „Az életkorokról”, felolvassa: Dr. Herman Adolf ur. — 5. Népdalok, tilinkön előadja: Horváth István ur. — Magáról az estély sikeréről bővebb tudósítást lapuk jövő száma fogja hozni.

türelemmel kell önnök lennie A csapás már úgy is megtörtént.”

„Téved ön! mondá az ügynök gyönyölólag. „Engem akar ön rászedni? Pah! A hercege megbetegedett és a hetedik napon menthetlenül elveszett, ha —”

Dámoni módon szűródött az ügynök tekintete az idegen szemébe, ki színel változtatta.

„Ha?” kérde aggodalmasan.

„Ha nem adom a betegnek az ellenszert.”

Az idegen hirtelen mozdulattal talpon állt.

„Üljön le monsieur!” mondá az ügynök s arca ismét merev lett. „Ön még ma átadja nekem az utalványt a zsidóhoz, hisz önnök meg van erre a felhatalmazása. Holnap Amsterdamba utazom a hetedik nap elműl a spanyol korona lehullott a witelesbachi fejéről. . . . Akarja így, vagy nem. Nincs halasztás, semmi.”

Az idegen aczéllarczába nézett és megijedt. „Akárom”, mondá komoran. „Adjon irszókat.”

„Leült és irt, köpönye alól nagy pecsétuyomót vett elő, megerősíté vele az irást és átadta azt az áll-lepénységnek. Ez megvizsgálta gondosan az irást és pécsett s mely meghajtás után mondá: „En önnök egészen alázatos szolgálja vagyok.”

De az idegen búszéden emelkedett fel, s csak hanyagul kezével köszönte szóttalanul távozott a szobából. A titkos ügynök viaszgyertyával kíséré ki az ajtót. A szél zordanon fűt keresztül a „három szűz-téren”. Az idegen jobban összevonta köpönyét.

„Nagyon sokat tud és nagyon ravasz; annál rosszabb reá nézve”, mormogá magában.

— E haláltétele volt a titkos ügyöknek.

(Folyt. kov.)

Dunagőzhajózási-társaság szemlélykorú közkedését a Dunán f. hó 16-án megnyitotta, egyelőre csak Budapest és Mór-bács között. — Az első menet lefelé 16-án felelő 17-én történt. — Az első napoknál Budapestről a görög templom átellenében levő hajó állomást reggeli 7 órakor indulnak el, tehát d. u. 3 órakor érkeznek Bajára. Mohácsról d. u. 1/2 3 órakor indulnak, tehát Bajára érkeznek d. u. 1/2 4 órakor.

A budapesti zinnonyi vasut szabadda-újvidéki szakaszának mőtan-rendőri bejárása f. hó 15-én ejtetett meg a tényleges forgalomnak azonban a nevezett pályaszakasz "mint halljuk" — csak a jövő hó 1-én fog átadni.

Az újoneozás Baján az idén szokatlan korán ejtetik meg, ugyanis a tényleges állítás illetve felszólalások napjait f. évi mártius hó 7. 8. és 9-ik napjai tűztek ki. — Figyelmeztetjük rá az érdekelteket.

A zombori új színház, a melyhez alig 2 hó előtt történt megnyitásokkor annyi remény fűzött, — mint a "Sz. K."-ben olvassuk alig két havi fenn állása után, már is folyton deficitekkel küzd. — Biz elég szomorú dolog, és eceletansan igazolja azon már régebben tett állításunkat, hogy a színészet fellendüléséhez még maga a díszes színház épület nem elégséges, oda a közönség áldozatkészsége is kell, csakahogy ezen áldozatkészség mily alakbani nyújtását illetőleg szükséges lenne a helyes utat és módot kikeresni, mert attól függ az eredmény sikeressége.

Sajnos, hogy a színügy nálunk is folyton deficitel küzd, s tekintve városunk közepozitívaának kevésbé vagyonos helyzetét, (mert hisz áldozatkészség nem hiányoznak bennük) fog is küzdeni a jövőben is. — Egy módja lehet csak valamint Zomborban, úgy nálunk is a színügyet felségélyni, s ez: a subventio. — Sokan a subventiót ellenzik, a mennyiben olyanokat is a színházfenntartási költségekhez hozzájárulni kényszerít, akik talán soha vagy ritkán járnak színházba, pedig annyiban nincs igazuk, mert ha a város közönsége a községi adóból egy részét p. o. 1000—1500 forintot a színügy felségélyezésére ajánl, azzal a közügynek tessz szolgálót, miutána a hazafiság fejlesztése, a nyelv csinostás és izlésemesítés azt hiszük hogy nem privát ügy, ha pedig közügy, annak természetéhez képest az áldozatnak is közönség kell lenni. — Őhajjuk, hogy a jövő színi évadra városunk közönsége ily irányban intézkedjék.

Jutalomjáték. Kedden, folyó hó 20-án lesz jutalomjátékunk egyik első rendű tagjának, **Ferenczy Péter** Erzsébetnek jutalomjátéka, mely alkalommal színe kerül Lukácsy Sándor jeles népszimve: "Ágnes asszony." — Kívánunk telt házat!

A folyó hó 11. és 12-én megtartott iteni országos vásár alkalmával kiadott a kapitányi hivatal által és pedig: lólevél 304 drb., marhajárlat 273 drb. Összesen 577 drb. a mult évi hason vásárban pedig: lólevél 361 drb. marhaj. 238 drb. Összesen 599 drb.

Törvénykezési és rendőri hírek. Szigriszt kefekötő polgártársunk padlásáról, üzletéhez szükséges lószőr készletéből lopás történnén, sikerült megtudni, hogy a tettes Kovács Gábor, hűden kocsi, ki már néhány izben a lopott anyagot eladta. Tettes a kir. jbirósághoz kísértetett át. — Olay Lajos ügyvéd házában elkövetett borlopas tetsessége **Fábrián Sándor** é e hét folyamán szállítottott át a kir. törvényszékhez. — Szent-István községben Nagy Mihály kárára méhlopás követettett el, melyet az államrendőrségnek sikerült kiphatalolni s a tettest Maros Ádám személyében elfogni, Maros a lopást beismerse, s a bajai kir. jbiróság által elíteltetett. — Schön bajai lakereskedő kárára elkövetett falopás tettesei ifjú Ihus János és Elei. Pál szerelmiai lakosa a csószók által kiphataloltatván, fejlejtetettek, ki a bajai kir. jbiróság által egy-egy havi foga házzal lettek büntetve.

Guadag aranytelep. A vöröspataki Gelsb-Verkes név bányában egyszerre 19 font aranyat lettek. — Voltak egy fontot meghaladó darabok is szinaranyból. — Egy Ló nevű bányában 6 fontot, egy másikban pedig másfél kilogrammot találtak.

Mulatságos jelenet. Greizben egy tanító a bérállás szentességét magyarázta a gyermekeknek, a következő kérdést intézte egy fiúhoz: "Mi lesz abból az emberből, ki nem lelki, hanem folyton csak testi javára gondol?" A gyermek rövid gondolkodás után azt felelte, hogy az illető "vastag" lesz.

Másfélhónapi fogság egy esközért. Szentpétervárt történt. Egy Rastorgueff nevű fiatal gavaléer kedvesével séta közben a szerelméről vitatkozott. Többek között azzal is dicselkedett, hogy nyilvános helyen is megcsókolja a lányokat minden komolyabb következmény nélkül, s mindjárt fogadott is, hogy megcsókolja azt a lányt, a kivel először találkozik. Ebben a pillanatban egy csinos 14 éves lány közelgett őrájával. A fiatal ember megcsókolta, de az öreg kérdésre vonta és a bíróság elé vitte a dolgot. Rastorgueff azzal mentegette magát, hogy kelleltében többet ivott és tevédezőbb csókolta meg a lányt; e mentegéséből daczára másfél hónapi fogságra ítélte a bíróság. A tárgyalásnál kedvese is tanuskodott.

Ivatalos hirdetések díjai.

Egyszeri beiktatás 100 szóig 1 frt 30 kr.
Minden további 100 szóért " 1 " 90 "
Minden további 100 szóért " 70 "
3-szori beiktatás 100 szóig 3 " — "
Minden további 100 szóig " 200 " 4 " 60 "
Minden további 100 szóért — " 50 "
Bélyeg, nyugtadij és igazoló lappéldány árai fenti összegekben beufoglaltatnak.

Lapunk széles elterjedtsége miatt foga hivatalos hirdetések közléseire különösen alkalmas.

A "Baja" kiadóhivatala.

Közigazdaság.

A talajjavítási érték tőbbletről, mint külön hitel alapjáról.

Felolvasás, tartotta a gazdakörben 1882. deczember 13-án Dr. Csillag Gyula.*

Tisztelt társas-kör!

Midőn több, mint ötven évvel ezelőtt gróf Széchenyi István híres könyvében a "Hitel"-ben arra serkenő a magyar földirtokos osztályt, hogy "mezet a lehető legmagasabb virágzásra emelje" és a tárgyáról szó szerint ezeket jegyezte meg: "a mit bizonyos időben egy mező megteremhetne, de nem terem, és azon dolog, melyet egy ember elvégezhetne, de nem végez, minden időre el van veszte", — bizonyára lelki szemei előtt lebegtetek azon nagymérvű munkálatok, melyeket éppen akkor a földjavítások körül Anglia alkotott és melyeket ő a hely színén kevés évvel azelőtt maga is láthatott.

A talajjavítási munkálatok e nagy horderejű azonban nem az újkor neuzetei ismerték fel. — Jól tudjuk, hogy az egyiptomiak, a hinduk s chinaiaknál már évezredek előtt léteztek öntözések; a Mórító Egyiptomban nem volt más, mint egy nagyserű viztartó, az ország öntözési s lecsapolási rendszerének központja. A rómaiak, görögök a középkori Spanyolországban a mörök, az olasz államok — élükön Lombardiával, mely maga 1000 millió liránál többet költött öntözési csatornákra, aztán az újkor kiválóság neuzetei, majdnem kivétel nélkül berendeztek ily munkálatokat, melyeknek célja volt a talaj termő képessé tétel, a termőképességének fokozása, a természeti akadályok leküzdése. Ha olvassuk, hogy magában a szászországban 250 négyezög mérföldnél nagyobb terület a mesterséges öntöző csatornákkal segélyével a mezőgazdasági cultura magas fokán tartatik, hogy Spanyolországban a termőföldnek több mint egy negyede oly vízmevek által, melyek részben még a möröktől erednek, öntözettek, mástelől az alagsóvezés Anglia egyes vidékein, különösen Skóciának annak előtte terméketlen vízényő területein mily magas fokú gazdasági jöletét idézett elő: akkor nem lehet előttünk kétség tárgya az: hogy a talajjavítás nincs országhoz, nincs klímához, nincs különös talajviszonyokhoz kötve, minden vidék és minden terület, hol a termőképesség a talajviszonyok által akadályozva van, a

talajjavítás eredményeit igazolni, áldani fogja.

Ezen eredmények számban is kifejezhetők. Így a nélkül, hogy túlságokba menneek és az eredményeket a tárgyvalóság valóságánál többre becsülnők, csak a következő tapasztalati tények által igazolt s hivatalos jelentéseken alapuló adatokat vagyok bátor felsorolni. A tiszta jövedelem emelkedését által Piemontban és déli Franciaországban becslésem 50 frankkal, — Lombardiában ugyancsak hectáronként 76 frankkal emelkedett, mint ezt Nadault de Buffon "Des canaux d'arrosage de l'Italie septentrionale" című művében leghatározottabban állítja. Poroszország egyes vidékein az értéktőbblet, mely a talajjavítás folytán eléretett, a korábbi javítás előtti értékállományhoz egy viszonyított, mint a 8 a 3-hoz és a tőkebefektetések, melyek a talajjavítás céljából tetteket, a bírtok tiszta jövedelmében oly szaporodást idézett elő, mely megfelel a befektetési tőle 25 százalékkal való hasznosításának. Habár nem ily fényes eredményeket, de rendszerint biztos értéknyelvkésvét mutat fel az alagsóvezés Angliában, mely már kultivált területek tiszta jövedelmét is 20-30 százalékkal szokta fölözni annál inkább, minthogy nyílt árkokra e czébből szükség sincs, talajbeli veszteséggel nem jár és ezenkívül a fantartási költségek is csekélyek. A létesítési költségek Poroszországban 7 1/2 — 12 tallérra mennek morgenonként, Belgiumban 162 frankra hectáronként, Angliában 2 1/2-tól egész 5 fontra acre-onként és így a munkálat eredményei itt már a 4-5-ik évben kifutnak a költségeket.

Claudio Calandra turini ügyvéd Olaszország vizjogi törvényeiről írt munkájának fordítója György Endre ur kísérő észrevételeiben szintén számban f. jzi ki az eredményt, melyet e munkálatok létre hozni hivatnak. "A mit pótolni nem lehet — ugymond — az a viz élető ereje. Ez élető erő mily fontos vizeleken hazánkra, aszáltyól látogatott, megroggyált erdőink miatt még jobban megromlott alföldünkre, nem l-e egy szóval sem igazolnunk. Ha valahol, nálunk áll Váró böles mondása: "Sine aqua omnis est agricultura miserabilis et sine effluvio" Nem kell Paleocopa intését idéznem, nem kell utalnom arra, hogy mezőgazdaságunk komoly vetélytársa, Románia, az olasz Gioja mérnök által már elkészítette tavaly az egész Romániára kiterjedő öntözési csatornák részletes tervét: köztudomású immár mindez. Csak a haszon nagyságát óhajtánom constatálni egy illeketes szakfért (Herrich K.) számi árszában, melyek vajha mindig felelő eszenegének azoknak, kik e fontos ügyben határozni hivatnak:

Lombardiában öntözések egy millió holdat. Nálunk a Tisza völgye legalább 4, a Duna, Száva, Dráva s a többi folyók ismét 2 millió hold, mely teljesen öntözhető, miután a nevezett folyók adnak közép viz esetén 40,000 föblab felesleget. Ime a haszon adatai:

1. 30-40 ezer köböz viz. az olasz viszonyok felét véve, megér 6 millió forintot évi járadékul az államnak.

2. A 6 millió hold termelése meg egyszer annyira fokozatik, legalább jövedelmileg; és így ha adajat 25%-ra szállítjuk is le, az évi adóem léis mintegy 15 millió forintot tesz.

3. E 6 millió hold a mai értéknek legalább 3 szorosára fog emelkedni és így az átiratási bevétel 2-3 millióval nagyobb lened.

Ezek szerint 24 millió forint több-bevétele volna az államnak és ugyanakkor mennyire emelkednék a nép, és éppen a fölbirtokos osztály jöletét!

Hogy hazánkban a talajjavítási munkálatok mily kiterjedést vehet: erről fölvilágosított nyúlhat Kvassay Jenő urnak a kulturmérnökség érdemteljes főnökének legutóbbi jelentése, a volt földművelési minster báró Kemény Gábor urhoz, a kulturmérnökségi intézmény megalkotójához. A 8 kerületben, melyre a kulturmérnökség oszlik, 1881-ben a befejezett munkálatok száma 7902 holdra, a megkezdettéek 35,725-re terjedt, tervezet készült 96,371 holdra, helyszíni vélemény adatot 64,867 holdra. Az alagsóvezés habár lassan, de biztosan terjed, átlagos

költség kataszteri holdankint 20 frttól 35 frtig változik, a talaj kötöttség, a csövek ára és a munkabérek különöfbőségé szerint. A hazánkban réggib időben, tehát nem a kultur-mérnökség által keresztelt vitt alagsóvezéseknél a költség sokkal több volt, holdankint 60 frttól 150 frtig változott, a jövőben a költség még kisebb lened, mert igen helyesen a csövek házi előállítására törekvésnek, am által a szállítási költségek clesnek. Az öntözés körül azonban nem mutatkozik megfelelő haladás, sőt 1880 évvel összehasonlítva, némi visszaesés, mi annak tulajdonítható, hogy vizjogi törvényeink hiányában az öntözésre szükséges vízhasználatot kiesző-özvények szakszervezői akadályokba ütköztek. A minster rendelete folytán a kultur-mérnökség összegyűjtötté egyuttal az adatokat a hazánkban réggib időben létesített talajjavítási munkálatok eredményeiről. Ezeknél nehöl az eredmény ugyan nem mutatkozott teljesen kielégítőnek: de hol az eredmény nem teljesen megfelelő, ott rámutathatni az okokra is: vagy a csatornák méretei, vagy a vízmevelő eszközei bizonylat elégtelenek, hol a befogadó medenczében való lefolyás volt akadályozva, hol a víz a mocsárokról elvezettetett ugyan, de az ekkent vízsvárra lett területek újjból ben-vestítésével már nem tördtek. E hiányok eltávolításáról már gondoskodnak. Mégis a beküldött jelentések csak megérősíthetik nézetünket a javítások felől, pl. Gróf Brusnyics Géza Martonvásárról jelenti, hogy réjje a javítás előtt alig szolgáltatót 4-5 métermázsza középminőségű szénát, míg a javítás, vagyis a viztárból eszközöltöt réntővezést folytán a termés holdankint 12-14 métermázsza közt változok.

Henckel Laura grófőb jószágfeligyelőse Oroszvárról (Mosonmegye) jelenti, hogy a terület a javítás előtt közepserű juhlegelő volt, mi annakutána kitünő minőségű szénát hozott; az eddigi átlag szerint a termés holdankint 15 métermázsza tesz ki. Gróf Festetich Tassiló uradalmi főbiztos-Bezonzoról (Somogy megye) jelenti, hogy a lecsapoló 5,000 hold berken a javítás előtt teljesen hasznavehetetlen hozott volt, melynek még a fáját sem lehetett értékesíteni, mert nem volt kihuzható, míg a javítás után kaszálo támadt, mely holdankint 12-13 métermázsza közepserű puha szénát terem és az állam belőle adó fejében mintegy 4000 forint kap!

Tisztelt társas-kör! Az előadottak után nem lehet kételyünk e munkálatok horderejére nézve, s mégis az eszme nálunk még közeliismerésre nem igen talál, legalább a gyakorlati alkalmazás szük köre ezt látszik igazolni. De az újabb mozgalom, a kormányköröknek, ugy mind a gazdasági egyleteknek s egyeseknek mind élenkben érdekelőse a talajjavítás körül is igazolják Constant Benjamin azon állítását: "Hogy a hasznos eszmeek győzelme soha sem tekinthető egyébrenek, mint az időpont kérdése."

AZ ELSŐ CS. KIR.

DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSULAT

pósta-és személyszállító hajóinak

MENETRENDEJE.

Érvényes 1883. évi február 16-tól további intézkedésig.

Bajáról Budapestre: naponta 4 órakor, 7 órakor, 8 órakor.

Bajáról Mohácsra: naponta 3 órakor d. n.

Üzleti módosítás.

Bajan, 1883 február 14-én.

Baza	9.40
Bab.	7.80
Zab.	5.70
Arpa	6.30
Rözs.	6.60
Köles	5.20
Kukoricza	5.50

Az árak 100 kilogr. után.

Felölő szerkesztő: Főmunkatárs: Cserba Ferenc. dr. Devich László.

* Ismeretes.

Hirdetések.

Kiadó lakások.

Br. Eötvös-utczai emeletes házban többrendbeli (emeleti és földszinti)

Lakás

ugyszintén

bolt-helyiség

kiadó.

Herzfeldé Henrik.

HOFF JÁNOS-fele maláta-csokoládé

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER

legjobb Asztali-és üdítő ital.

SÁVANYU-KUT

(az emésztés elősegítésére)

Mattoni Henrik, kármesteri (Csalórság).

Etiqutte és dugaszjel a melékelt csomagoláson és az 101 megjel. üvegeken.

MATTONI'S GIESSHÜBLER

A HOFF JÁNOS-fele maláta-csokoládé s az idült gyomor-, illetőleg emésztési bántalom és vérszegénység meggyógyítása.

Valódi hamisítatlan állapotban idegerősítőül a véréjak és a lesavanyodásnál orvosilag rendeltetik a maláta-csokoládé, kiváltképen a sápkór és vérszegénységénél. A legfinomabb maláta-csokoládé erősebbre előnyös. — 20 év alatt 58 kitüntetésben részesítve, készitve Hoff János csász. kir. udv. szállító ur, a maláta-készítmény feltalálója és készítője maláta-kivonattal csokoládé gyárában.

Budapesti, zsibárus-utca 7 sz.

Köszönőlevel Budapestről.

Tekintetes ur! Tény, hogy 5 évvel ezelőtt meghütöttem magamat olyannyira, hogy nemcsak orvosok, hanem mindazok, kik csak egyszer láttak, életemhez semmi reményt nem kötöttek, kenetlen voltam a Szepességét, zora eghajlata miatt, azonnal elhagyni, és az enyhébb eghajlattal bró Budapestre átköltözni. Már akkor is, minthogy más szerek nem használtak, menedéket kerestem a maláta-kivonattal készítményekben és rövid idő múlva könyebbülést éreztem. Azóta a készítményeket rendszeren használok és állapotom annyira javult, hogy reményem van a bajból ki-gyógyulni. — A midőn el nem mulasztatom, kik alkalommal a maláta-készítményeket a közönségnek ajánlani, kötelezve érzem magamat uraságodnak köszönetemet nyilvánítani és maradok kiváló tisztelőtel.

Budapest, 1882 márczius 22.

Wozatka Ferenc.

Füraktér: Baján Michitsch Istvánnál, Cserevencán Knelely F. Szabadkán Stojkovits Dóme özvegyénél, Mohács-on Schlesinger M. Zomborban Gálle Emil gyógyszer, Kaloosán Behr B. Lipótnál, Paks-on Flórian Jánosnál, Szegzárd-on Hahn Adolfnál, Tolnán Eisenbart Gyulánál, valamint az ország legtöbb gyógyszerárában.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

„Kis adagban hatásos, nem kellemetlen ízű.”

Dr. Korányi tanár

„Körömdámon a legkedveltebb hasbjító viz.”

Dr. Kézsmárszky r.

„Hatásosabb mint a többi budai vizek.”

Dr. Gebhárdt tr.

Kéretik a forrás használasakor mindig az egyedül helyes elnevezést FERENCZ JÓZSEF-keserűviz használni. Kapható a gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

A széküldési igazgatóság Budapestén, vaczi-utca 18 szám.

Ő Felsege a svéd király magas kor-szabadalmazott mánya által dr. Lengiel Fr.-féle NYIR-BALZSAM.

Már magában a nedv, mely a nyirtábol — ha törzsébe furunk — folyik, emberemlékezet óta mint a legkíméletesebb seprőszósz ismeretes; de csodálatos hatást nyer azáltal, ha, vegyészeti úton, balzsammá készíttetik.

Ha e balzsammal este az arcon, vagy más helyen a bőr megkeve lesz, úgy azt már másnap reggel alig észrevehető pikkelyek hagyják el, miáltal a bőr vakító lehérségü és gyengéd lesz.

E balzsam elsimítja az arcon támadt redőket vagy forradásokat, s ifjú színt ad neki, a bőrnek fehérséget, gyengédéget és ünérséget kölcsönöz, a legrovidebb idő alatt ottavolt szőpióket, málfókat nagygyógy, erőveséget és más tisztatlanságot a bőren.

Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.
Baktár: Budapestén Török József gyógyszer, király utca, Zágrábban Mitlbach Zsigmon, gyógyszer Pozsonyban Piszatory Bódog gyógyszer, Mihály kapu, Temesvárt Terezy István gyógyszer, gyár-főutca, Füzesseti, földesi raktár: HEINZ W. und Brechen.

NÁNAY LAJOS KÖNYVNYOMDÁJA

Baján, »Bódog«-tér, Scheibner-féle ház,

elvállal mindennemű

önálló munkák, röpiratok, táblázatok, körlevelek,

ESKETÉSI-, ELJEGYZÉSI- és NÉVJEGYEK,

váltók, meghatalmazások és kötelezvények

számlák, gyászjelentések,

FALRACIASZOK, ÁRJEGYZÉKEK és RÉSZVÉNYEK

pontos és izléses elkészítést a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá

NAGYRAKTÁRA

községi és ügyvédi nyomtatványoknak.